

"שבורית זכוכה"
תערוכת עבודות זכוכית (KILNFORMED)
של האמנית חביבה צמח במשכן האמנים בהרצלייה
25.02.04 – 12.02.04
אוצרת: ורדה גנוסר

תערוכת עבודות הזכוכית (KILNFORMED) "שבורית זכוכה" של האמנית חביבה צמח נפתחה במשכן האמנים בהרצלייה (רח' יודפת 7, הרצלייה ב'). אוצרת התערוכה: ורדה גנוסר.

עבודות הזכוכית של חביבה צמח סובבות סביב מוטיב חוסר הצורה, חופשיות מגבולות וכבלים. הן עשויות בטכניקת הפיוזינג Fusing (התכה/ ריתוך בתנור מיוחד לזכוכית בטמפרטורה גבוהה מאד) והורטיקל פיוזינג Vertical Fusing (התכת זכוכית במצב מאונך). טכניקה המחייבת את האמן להתמודד, בנוסף ליצירת הטקסטורות, הצורות והדימויים, גם עם תכונות החומר, תוך תכנון קפדני של התהליך הממושך וההדרגתי של החימום ההיתוך והקירור. בעבודותיה מבטאת צמח את אמונתה כי חוסר הצורה הוא הצורה הנפלאה והמעניינת ביותר, וכי הצורה השלימה, היא המצאה שלנו – שלמעשה אינה קיימת במציאות, אלא נכפית עלינו. לגביה, המקרי הוא האקספרסיבי והמשמעותי, וחומר הגלם בו היא עובדת (זכוכיות שבורות ומכאן שם התערוכה) ושעובד עבורה, מוכתב לה ולא נקבע על ידה.

את חומר הגלם לעבודותיה - שברי זכוכית שונים ובמגוון צבעים, היא אוספת מכל מקום אפשרי: באשפה, בחנויות לזכוכית וכד'. בין הזכוכיות היא מרבה לשזור חוטים מחומרים שונים המעניקים לעבודות אפקט של עומק וזרימה, משל היו לבה רותחת או זרמי מים עמוקים. הצבעוניות הרבה מושגת ע"י תכנון קפדני של ערבוב הצבעים.

חביבה צמח, בעלת תואר שני באמנות (בתחום ההדפס ועיצוב זכוכית) של האוניברסיטה הממשלתית של קליפורניה בנורת'רידג' (לוס אנג'לס), ארה"ב. תואר ראשון באנגלית וספרות עברית ותואר ספרן מוסמך של האוניברסיטה העברית בירושלים. השתלמויות בתחום הזכוכית ביניהן בנורת'לנד סקול אוף גלאס בסקוטלנד, מרכז לאמנות הזכוכית בוונציה,

איטליה, סדנה בחב' **TGK** בגרמניה, במוזיאון קורנינג לזכוכית בניו יורק, ארה"ב ובמחלקה ללימודי המשך בבצלאל, כמו גם השתלמויות בתחום הנייר בבוסטון, ארה"ב ובהיסטאק סקול אוף ארטס אנד קראפטס שבמדינת מיין, ארה"ב.

לעולם האמנות הגיעה בגיל 40+ לאחר שבמשך שנים עבדה כספרנית באוניברסיטאות. לאחרונה ניהלה את מערכת הספריות בהרצלייה. הקורס לציור בו למדה בקאונטרי קלאב ברמת השרון הביא לפריצה הגדולה בחייה ובחשיפת האמן שהיה חבוי בה משך כל השנים בהן עסקה בספרנות.

תערוכות בהן השתתפה: 1999 – **The Invisible Exhibition** בברטיסלאבה

שבסלובקיה (נציגה ישראלית יחידה

מתוך 29 מדינות).

1999 – "מטבע לתרבות" – תערוכת נייר

במוזיאון תפן בעומר.

1991 – תערוכה קבוצתית של אמני רמת השרון

בעיר התאומה **Georgsmarienhutte**
בגרמניה.
1986 – **100 Years of Printmaking** במוזיאון
לאנקסטר קליפורניה, ארה"ב.

שעות הביקור בתערוכה: א'-ה' 11:00 – 13:00
ב'-ה' 17:00 – 19:00
או על פי תיאום טלפוני.
התערוכה תנעל ב 25/02/04

על האמנית:

חביבה צמח - ממנהלת רשת ספריות עירוניות לאמנית זכוכית
חביבה צמח (61) נשואה לאל"מ (בדימוס) **חרות צמח**, (חתן פרס בטחון ישראל). צברית דור שלישי בארץ ונינה למייסדי זיכרון יעקב ומראשוני השומרים בפתח-תקווה. בוגרת בית הספר הריאלי העברי בחיפה במגמה מזרחית, למרות נטייתה לדרמה ולמשחק. בעלת תואר ראשון בספרות אנגלית ועברית ותואר ספרן מוסמך של **האוניברסיטה העברית בירושלים**, ותואר שני באמנות באוניברסיטה הממשלתית בקליפורניה, **נורת'רידג'** (לוס אנג'לס), ארה"ב (תחום ההתמחות: הדפס ועיצוב זכוכית). מאחוריה השתלמויות רבות בחו"ל בתחום הזכוכית: **פיוזינג וקסטינג**. את לימודי האמנות החלה צמח בגיל 41+. זה החל משאיפה ללמוד ציור כדי לעצב עיצובים לשטיח קיר שהחלה לארוג. עד אז התמקדה בעבודתה כספרנית באוניברסיטה. לתחום עיסוק זה הגיעה, לאחר שבתום לימודי ה בי.אי. שלה בספרות העדיפה לימודי ספרנות ולא הוראה כמרבית חבריה ללימודים. מהקורס לציור **בקאונטרי קלאב**, בו החלה את צעדיה האמנותיים הראשונים, עברה ללמוד במדרשה למורים לאמנות שהייתה ברמת-השרון. במדרשה נחשף לפניה עולם חדש ומרגש. היא חשה, לראשונה בחייה, כי היא מאוד מעוניינת להמשיך וללמוד את התחום. אפילו התפללה לאלוהים שתוכל להמשיך. כשבישר לה בעלה כי עליהם לעבור לארה"ב (לשם נשלח בשליחות **תדירן**) החליטה כי את לימודי האמנות היא תשלים שם ויהי מה ולישראל תשוב רק כשתעודה בידה. החליטה ועשתה. בלימודיה האקדמיים בארה"ב התמחתה בהדפס ועיצוב זכוכית. בשלב מאוחר יותר, החלה ללמוד עשיית נייר (כי לא אהבה את הנייר הקנוי שהוא רק בצבעי שחור ולבן), דבר שסייע בידה בעבודות ההדפס **צמח** נחשפה בלימודיה לטכניקות עבודה שונות בזכוכית, אולם היא בחרה להתמקד בעיצוב זכוכית בטכניקת **הפיוזינג** (התכה/ריתוך בתנור מיוחד לזכוכית בטמפרטורה גבוהה מאוד) ו**הורטיקל פיוזינג** (התכת זכוכית במצב מאונך). טכניקה המחייבת את האמן להתמודד, בנוסף ליצירת הטקסטורות, הצורות והדימויים, גם עם תכונות החומר, תוך תכנון קפדני של התהליך הממושך וההדרגתי של החימום ההיתוך והקירור. כל זאת, היות שהיא מעדיפה ליצור פריטים אמנותיים ולא אביזרים שימושיים, שהמוטיב השולט בהם הוא חוסר הצורה וחופשיות מגבולות וכבלים. "כשבחרתי בלימודי ספרנות בתום לימודי ה בי.אי. הייתי משוכנעת כי אני לא מסוגלת לעשות כלום בידיים" היא מדגישה "למרות שבשביעית, עשיתי סיכה במסגרת שיעור מלאכה וקבלתי מהמורה מחמאות ואף המלצה ללימודים בבצלאל". ב-15 השנים האחרונות ניהלה **חביבה צמח** את מערכת הספריות בהרצלייה. היא סבורה כי לימודי האמנות תרמו ליכולת הניהול שבה וסייעו לה לראות את העבודה בראייה מערכתית.